

Netcongestie Werkplaats Utrecht is een samenwerking tussen

PROVINCIE ■ UTRECHT

Werkplaats Netcongestie

Prioriteringskader

18 september 2025

Maatschappelijk prioriteren

Wilko Wolbers

Markten goed laten werken voor mensen en bedrijven

Achtergrond en proces

- Work in progress!
- Op 12 april 2024 heeft de ACM een [prioriteringskader](#) vastgesteld, maar dit kader is op 11 maart 2025 [vernietigd](#) door de hoogste bestuursrechter (CBb)
 - Bestaande kader blijft gelden tot 1 januari 2026 (voorlopige voorziening)
- De ACM vindt het belangrijk dat maatschappelijke partijen voor kunnen op het net, dus er komt een nieuw kader op 1 januari 2026
- Waar staan we?
 - [Ontwerpbesluit](#) met nieuw kader gepubliceerd op 26 juni 2025
 - Tot nu toe ongeveer honderd zienswijzen
 - Definitief besluit in werking uiterlijk op 1 januari 2026

Kort inhoudelijk

- Beoordelingscriteria om te bepalen of een sector/functie in het kader valt
 - Borgen nationale veiligheid, goede publieke dienstverlening en/of functioneren van de samenleving in NL
- De criteria staan vast, de uitkomst niet; onderzoek naar uitzonderingen op/binnen het kader
- De basis: 1 congestieverzachters, 2 veiligheid (uitgebreid) en 3 basisbehoeften (uitgebreid)
- Aandacht voor de rol van gemeenten bij wonen en scholen (eerder aanvragen)
- De grootte van een aansluiting zegt niets over het maatschappelijk belang
- Prioriteren en reserveren zijn losse onderwerpen (!)
- Prioriteren is belangrijk maar lost congestie niet op

Vragen?

- Voorwaarden en processen voor het indienen van een prioriteringsverzoek?
- Uitgangspunten voor projecten die prioriteit kunnen krijgen en ruimte voor maatwerk?
- Wachtlijsten?

Focus vandaag: eerder aanvragen

- Eerder aanvragen geeft zekerheid over toekomstige ontwikkelingen
- Eerder aanvragen is gekoppeld aan (1) de datum van het transportverzoek en (2) een prioriteringsverzoek voor de bouw van woningen en scholen
 - De datum van het transportverzoek is leidend bij prioriteren, de datum van het prioriteringsverzoek speelt geen rol
- Wat hebben gemeenten nodig om eerder aanvragen een succes te maken?
 - Vanaf welk moment is de capaciteitsraming van een project duidelijk te maken? Implementatietijd?
 - Welke bewijsstukken zijn nodig voor prioriteit en welke rol speelt het omgevingsplan? Implementatietijd?
 - Is eerder aanvragen nodig voor meer sectoren/functies in het kader?
- Wat hebben netbeheerders nodig om eerder aanvragen mogelijk te maken?
 - Hoe specifiek moet de capaciteitsraming en de locatie van het project zijn? Implementatietijd?
 - Kan de gemeente transportcapaciteit overdragen aan de bouwer, de toekomstige school of bewoners?

Dank jullie wel!
Vragen?

netcongestie@acm.nl

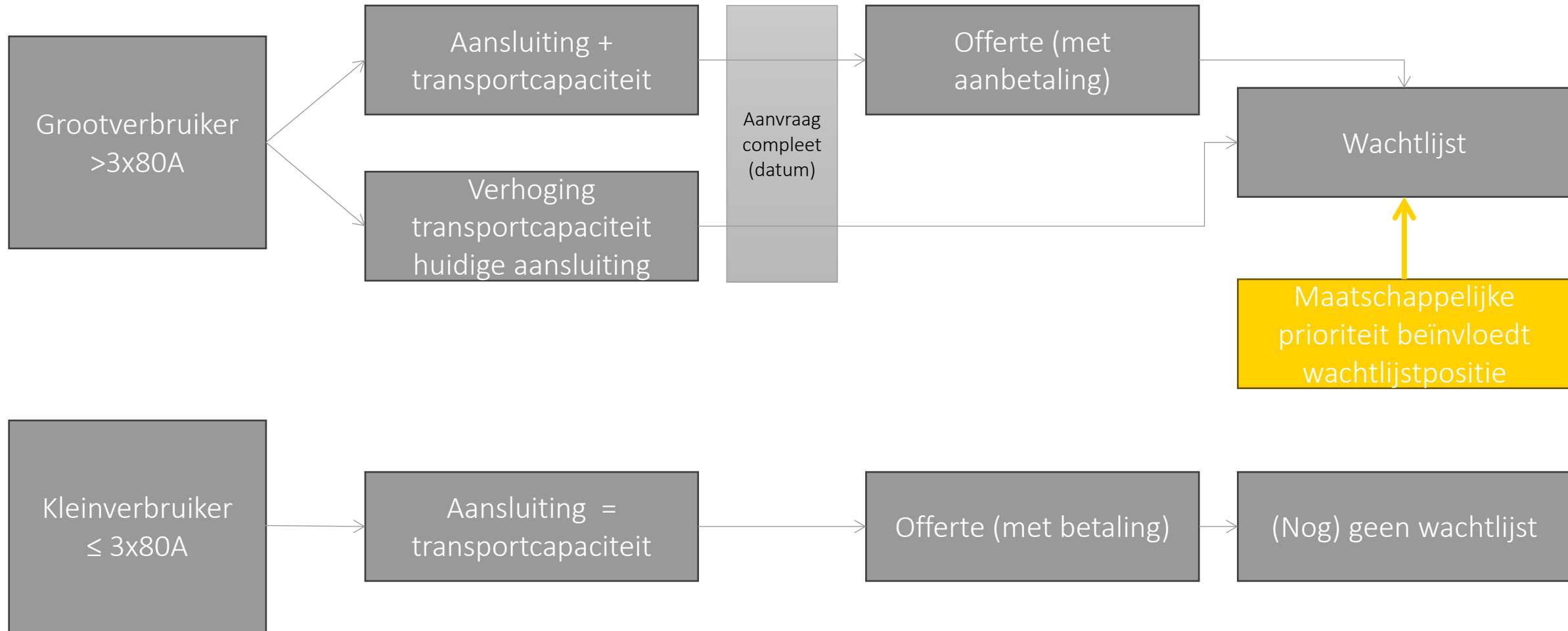

Eerder aanvragen voor de netbeheerder

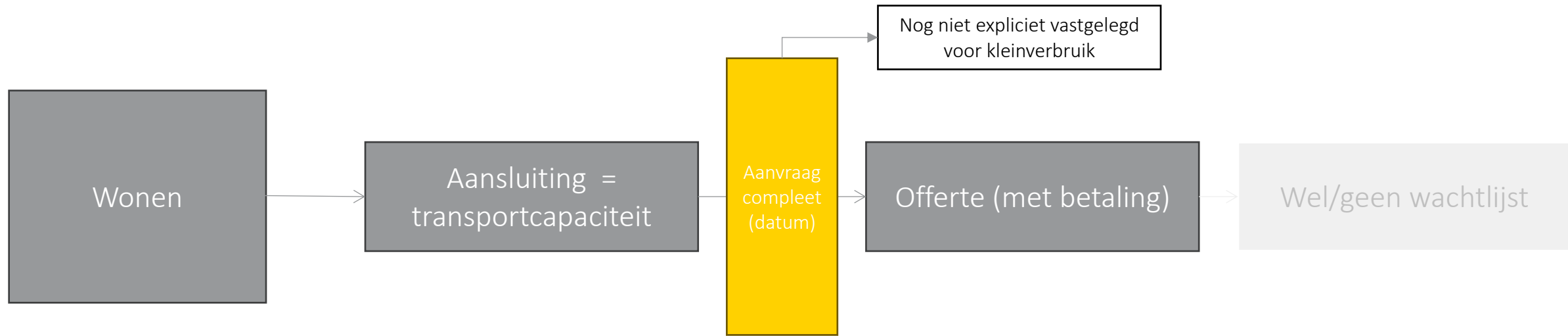
Mascha Kanters

Aanvraagproces in congestiegebieden nu

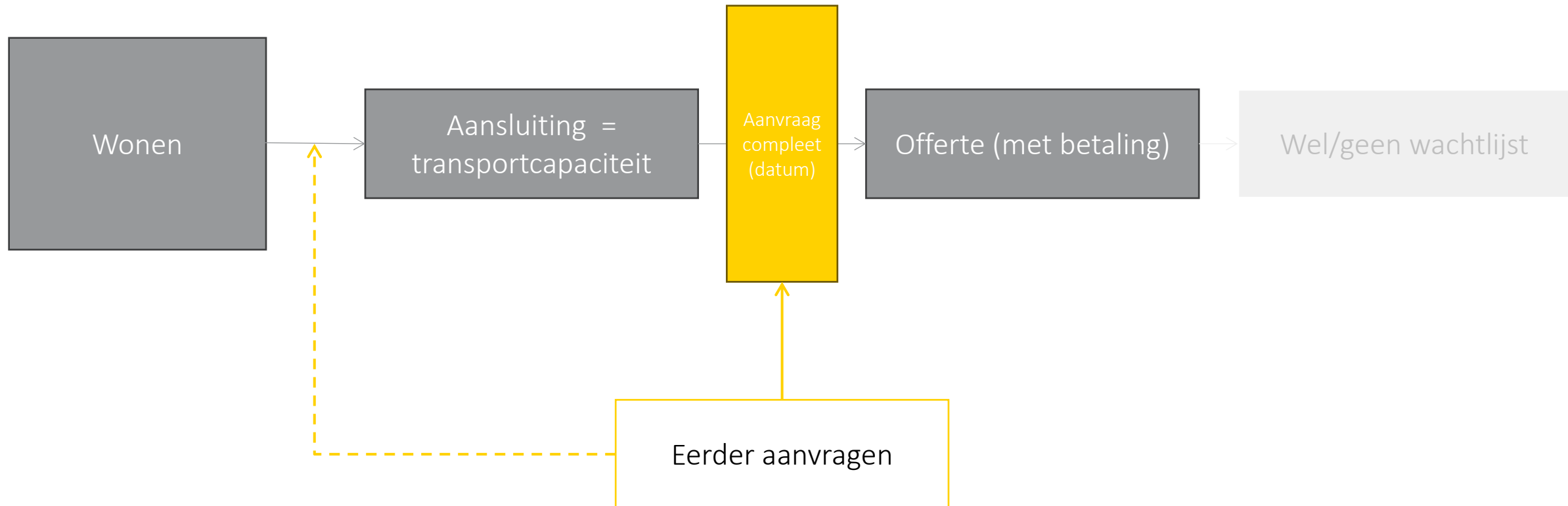
MAATSCHAPPELIJK PRIORITEREN IS PARALLEL PROCES

Toekomst: onderscheid KV en GV niet meer relevant MAATSCHAPPELIJKE FUNCTIE IS BEPALEND

Eerder aanvragen maatschappelijke prioriteit = ook eerder aanvragen van transportcapaciteit

Eerder aanvragen

WAT HEBBEN NETBEHEERDERS NODIG?

Opgenomen in zienswijze:

- Exacte locatie
- Aantal aansluitingen
- Vermogensvraag
- Wijze van verwarmen
- Profiel van verbruik
- Dezelfde gegevens voor eventuele centrale collectieve voorzieningen (zoals lift, portierverlichting, brandveiligheidsinstallatie) en kleinschalige onlosmakelijk verbonden activiteiten

Met als uitgangspunt: realistische, betrouwbare aanvragen

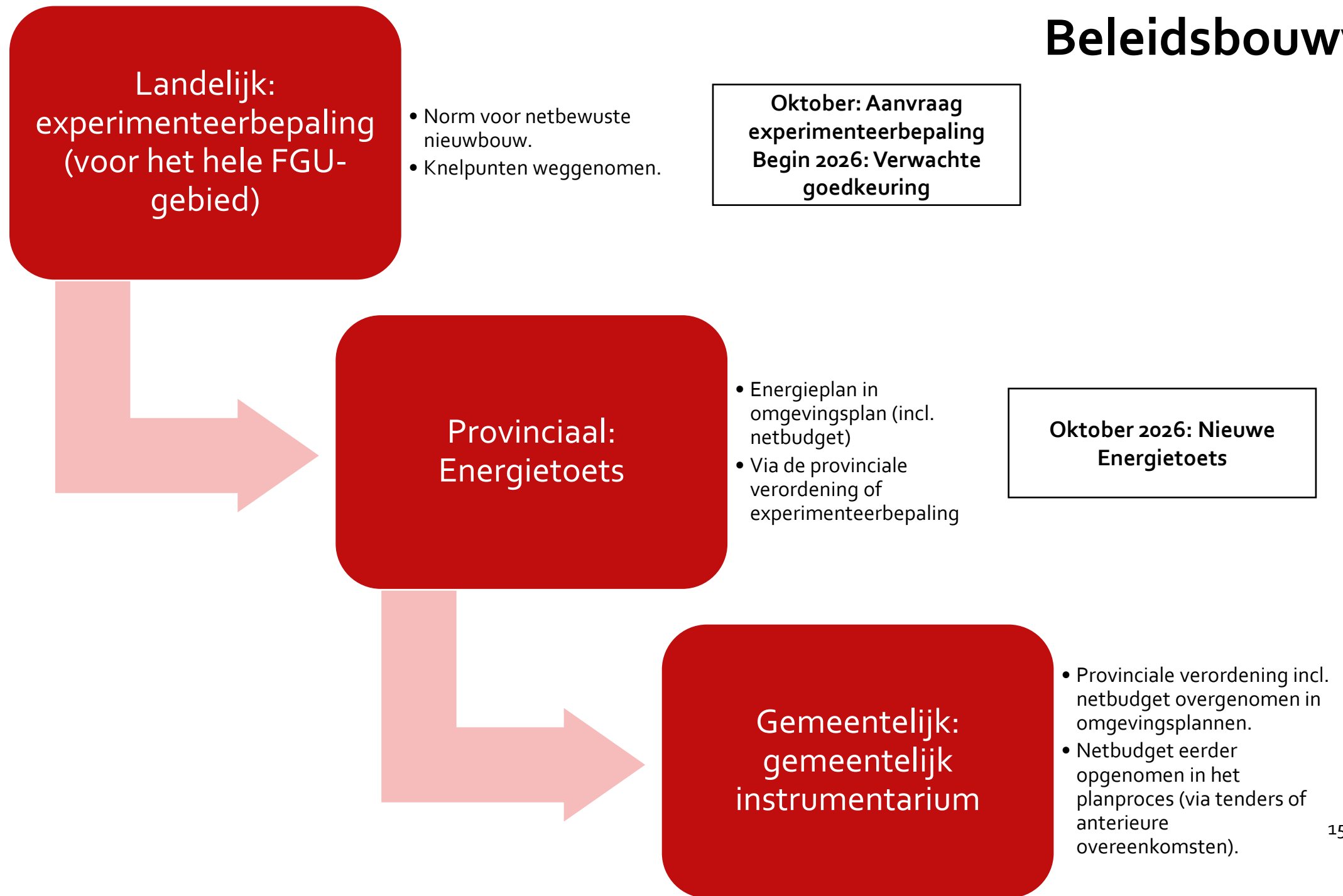
Te verkennen: Wat kan de gemeente (of projectontwikkelaar) in welk stadium aanleveren?

In gesprek

- Welke aandachtspunten zie je?
- Wat is wél en wat is níet werkbaar vanuit je eigen proces?
- Wat kan de gemeente (of projectontwikkelaar) in welk stadium aanleveren?

Methodiek Netbudget voor specifieke wijk

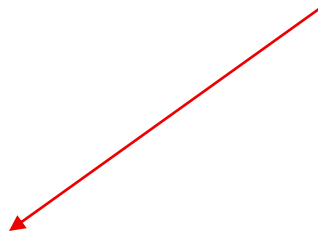
Regel Netbudget in
Energietoets

Toelichting Netbudget
regel in Energietoets

Energietoets Handreiking
Netbudget

Normering: getallen +
onderbouwing

(In ontwikkeling)

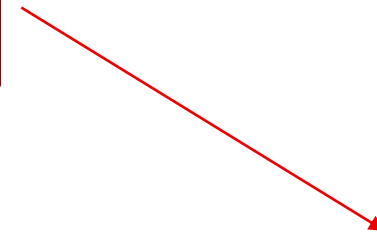
Rekenmethodiek: aan welke
normering moet ik voldoen?

(In ontwikkeling)

hoe kan ik aan het netbudget
voldoen?

(Dit is al ontwikkeld)

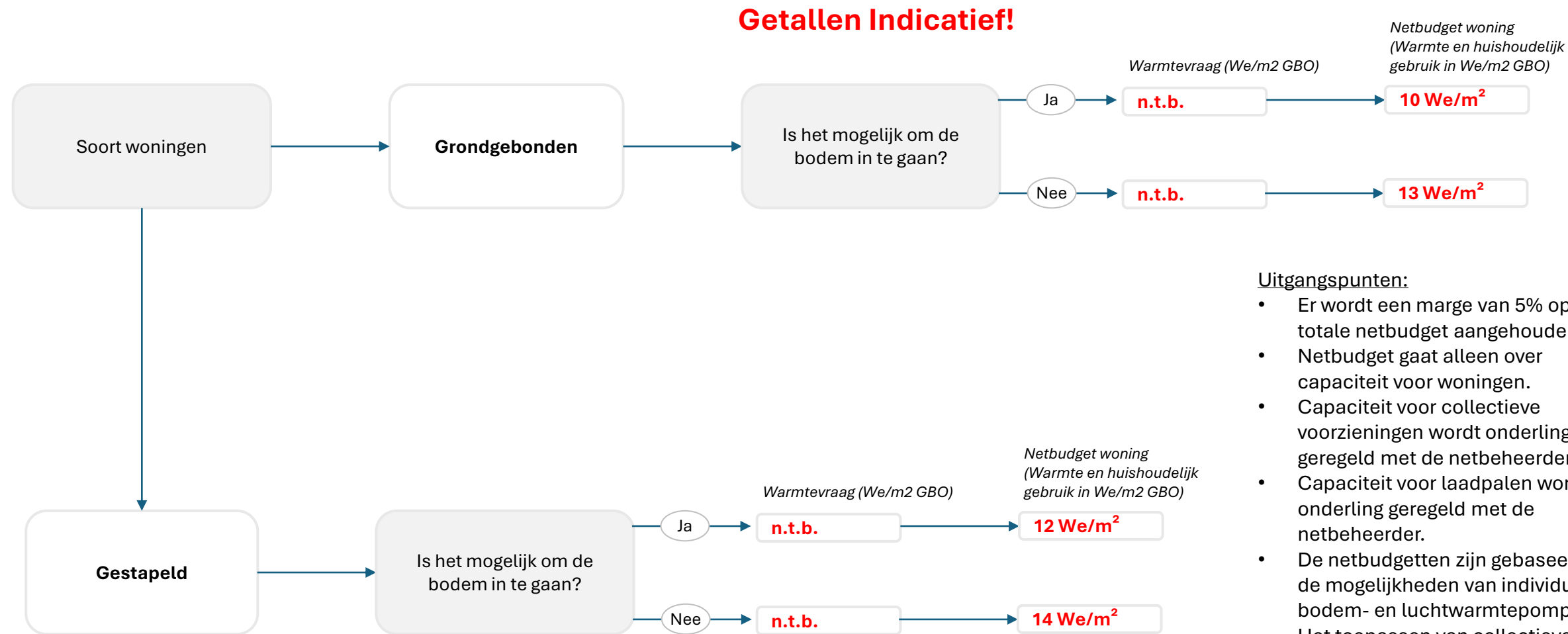
Validatie: hoe valideer ik dat
ik aan het netbudget voldoe?

(Moet nog worden ontwikkeld)

Beslisboom Netbudgetten 2027*

Op basis van warmte en huishoudelijk gebruik

*Voor aanvragen omgevingsvergunning vanaf 2027

Uitgangspunten:

- Er wordt een marge van 5% op het totale netbudget aangehouden.
- Netbudget gaat alleen over capaciteit voor woningen.
- Capaciteit voor collectieve voorzieningen wordt onderling geregeld met de netbeheerder.
- Capaciteit voor laadpalen wordt onderling geregeld met de netbeheerder.
- De netbudgetten zijn gebaseerd op de mogelijkheden van individuele bodem- en luchtwarmtepompen. Het toepassen van collectieve systemen is ook mogelijk om onder het netbudget te komen, en wordt vanaf >150 woningen economisch interessant.

Voorbeeld berekening Netbudget

Karakteristieken

Nieuwbouw wijk:

- 100 Grondgebonden woningen: 90m²
- 200 Gestapelde woningen: 75 m²

Mogelijkheid om de bodem in te gaan.

Grondgebonden:

Oppervlakte: $100 \times 90 = 9000 \text{ m}^2$

Netbudget 1: $9000 \text{ m}^2 \times 10 \text{ We/m}^2 = 90 \text{ kW}$

Gestapelde:

Oppervlakte: $200 \times 75 = 15000 \text{ m}^2$

Netbudget 2: $15000 \text{ m}^2 \times 12 \text{ We/m}^2 = 180 \text{ kW}$

Totaal netbudget = 90 kW + 180 kW = 270 kW

Uiteindelijke toepassing: Rekentool

Rekenmodel Netbudgetten Grondgebonden

Is het mogelijk om de bodem in te gaan	
Categorie schaalgrootte	
Aantal woningen	
Categorie oppervlakte per woning	
Gemiddelde oppervlakte woning	
Netbudget	

Rekenmodel Netbudgetten Gestapeld

Is het mogelijk om de bodem in te gaan	
Categorie schaalgrootte	
Aantal woningen	< 50 woningen
Categorie oppervlakte per woning	50 - 500 woningen
Gemiddelde oppervlakte woning	500 - 1000 woningen
Netbudget	1000 + woningen

Totale Netbudget	
-------------------------	--

Lunch staat klaar in het restaurant!

Volgende Werkplaats Netcongestie:

>>> donderdag 13 november 2025

